

Erki Niitlaan: õppige spetsialistiks, mitte peaspetsialistiks üldkõikumustes

01. juuni 2016 12:01

 Jonatan Karjus

Erki Niitlaan: Et olla edukas, on vaja kolme komponenti — töökust, andekust ja õnne

Erki Niitlaane esimeseks tööülesandeks oli Kohtla kaevanduse kuivkäimla ümberkolimine. Praegu on ta Eesti suurima mäeinseneribüroo Steiger juhataja, kes enda sõnul leidis mäenduse eriala täiesti juhuslikult.

Erki, sa oled üles ehitanud Eesti suurima mäeinseneribüroo, aga kuidas sa üldse mäenduseni jõudsid?

See, et mina mäendusega tegelema hakkasin, oli täielik juhus. Esimese hooga viisin paberid sisse hoopis TTÜ majandusteaduskonda. Keskkooli läksin üldse merekooli mõtetega. Mõte oli minna õppima koos pinginaabriga, aga juhtus nii, et tema isa keelas talle merekooli ära. Nii jäi minul ka minemata.

Majandusse ma sisse ei saanud, aga kuidagi jõudsin energetikani, kus üks võimalus oli spetsialiseeruda mäendusele. See tundus kõige maisem eriala ja nii ma selle valiku tegin.

Mis oli sinu esimene töö?

Läksin TTÜ mäetehnika (praegune [Maa-teaduste ja geotehnoloogia eriala](#)) teisel kursusel tööle ettevõttesse, mis tegeleb paekarjäärides lõhkamisega. Mäletan esimest päeva, kui läksin kontorisse ja hakkasin ringi vaatama, et millises kabinetis siis minu laud on. Mingisugust lauda ega kabinetti aga ei tekkinudki, sest olin peaaegu alati välitööl.

LOE VEEL:

[Eesti naine Euroopa suurimas kullakaevanduses](#) 23. mai 2016

Kaevanduses töötamisega on üks huvitav lugu, mida mäletan elu lõpuni. Minu esimeseks tööülesandeks praktika ajal oli maa all kuivkäimla ümberkolimine. Kaevanduse mõistes on tegu kokku klopsitud nelja seinaga ja istumisalusega, millele on ämber alla pandud. See oli siis minu praktika sissejuhatus. Mul ehk alguses tekkis mingi emotsioon, et mis mõttes, aga selle kogemusega koos tuli teadmine, et kaevanduses peabki lihtsamatest asjadest pihta hakkama. See ongi ilmselt kõige madalam asi, millest alustada, aga tagantjärele olen väga tänulik, et sinna sattusin — see praktika oli väärt kogemus.

Millal ettevõtte loomise mõtted tekkisid?

Töötasin aastaid keskkonnaministeeriumis. Üks suur tööetapp oli just

läbi saanud — maapõueseaduse koostamine — ja oleksin võinud sinna edasi jääda, aga siiski otsustasin rajada oma inseneribüroo.

Stardikapitaliks oli keskkonnaministeeriumi viimane palk ja kodust kaasa toodud lauaarvuti. Oli veel kaks partnerit, kellel samuti rahaliseks panuseks võimalused puudusid, ent nad kinkisid ettevõttele printeri. Rentisin kodust mitte väga kaugel ühe 14-ruutmeetrise toa, kus mingi perioodi töötasime isegi kuuekesi. Nii see algas.

Kui nüüd järele mõelda, siis keskkonnaministeerium töökohana andis väga hea stardiplatvormi, sest see, mida me teeme, on sisuliselt konsultatsiooniäri. Süsteemi ja tausta tundmine on väga suur eeldus mäenduses läbilõõmiseks. Ministeeriumist jäid mulle alles ka kontaktid, kelle kaudu tulid esimesed projektid. Alguses lihtsamad tööd ja sealt edasi juba suuremad. Praegu oleme erakapitalilt Eesti suurim büroo.

Et olla edukas, on vaja kolme komponenti — töökust, andekust ja õnne. Võtame tööle palju noori, kes tulevad [maa-teaduste](#) ja [geotehnoloogia eriala](#) teiselt või kolmandal kursusel meile praktikale.

Mida tudengid teevad, kui teile praktikale tulevad?

Kui tuleb teise kursuse tudeng, siis nendega koos näiteks teeme suviti geoloogilisi uuringuid. Praktikant kogub andmeid, toob need kontorisse ja koos mõne vanema kolleegiga asuvad andmeid töötlemas. Alustavad kahe või kolme objektiga ja edasi saavad juba mõne kandvama rolli — saadame üksi välitööle või jooniseid koostama. Esimesed kogemused saadakse ikka praktilise töö käigus. Nii ei saa, et diplom on taskus käsi määrinata. Mina olen kõik selle läbi käinud täpselt samamoodi.

Mäendus tundub selline must ja ebaturvaline ala. Kas selles on töetera sees või on see pigem müüt?

Must ja ebaturvaline on ta kuskil Kaug-Idas või Aafrikas. Euroopas on mäetööstus arenenum. Kaevanduse puhul on inseneriteadmised ja majanduslik efektiivsus ülioluline. Tööd tehakse suurte, hiigelkallite masinatega ja kui toimime näiteks 5% ebaefektiivsemalt, siis see kõik kajastub kasuminumbris. Tavaliselt peab kaevandamine olema detailideni läbimõeldud, hästi süstematiseeritud ja ka õiguslikult väga täpselt reguleeritud. Selline asi, et lähen ekskavaatoriga metsa, ei ole võimalik.

Mis on kõige lahedamad projektid, mille juures oled olnud?

Mul on olnud õnne, et olen saanud palju maailmas ringi vaadata. Kolm aastat töötasime Jordaanias, kus tegime Eesti Energiale põlevkiviuringuid. Oleme käinud turbauuringutel Tšiilis ja Venemaal. Eestiski on väga palju ringi käidud ja rännatud, siingi on palju huvitavat.

Kuidas Eesti mäendusmaana välja paistab?

Põhiliselt võib Eestis kaevandatud materjalid jagada nelja gruppi: energeetilised maavarad, looduslikud ehitusmaterjalid, tehnoloogilised maavarad ja lõpuks turvas. See, et Eestis kaevandatakse ainult Ida-Virumaal, on müüt. Mäetööstus on tihtipeale pilkude eest varjatud, mis on ka põhjuseks, miks on eelarvamusi ja hirmu.

Mis puutub tulevikku, siis jah, meil on fosforiiti ja rauamaaki, aga kas ja kui palju neid tulevikus kaevandama hakatakse, seda on raske ennustada. Kui see oleks puhtalt ratsionaalne otsus, siis mõnda neist tasuks silmas pidada, ent siia haakub terve rida emotsioone, arusaamu ja müüte, mistõttu on tegudeni jõudmine hoopis teine teema.

Miks sa soovitsid noortel õppida geotehnoloogiat?

Geotehnoloogia on selline valdkond, kus on praegu käimas põlvkonnahetus. Osa spetsialiste hakkab pensionile jääma. Ruumi tööturul on. Mäendus on väljakutseterohke ja mitmekülgne töö. Kui keegi endale praegu eriala valib, siis mina soovitan küll huvi korral mäendust.

Üldiselt soovitangi noortele, et valige konkreetne eriala, mitte mingit umbmäärast asja. Parem teada ühest asjast palju kui kõigest natukene. Neid esimest tüüpi inimesi tuleb ülikoolidest palju ja kui nüüd kõige paremini ei lähe, siis sul on küll kõva diplom, aga tööd kuskilt ei saa.

Erki Niitlaan on Tallinna Tehnikaülikooli vilistlane. Ta on lõpetanud TTÜ mäetehnika (praegune [Maa-teaduste ja geotehnoloogia](#)) eriala. Ta on Eesti suurima mäeinseneribüroo Steiger juhataja, MTÜ Eesti Turballiit tegevdirektor ja veel mitme teise ettevõtmise eesotsas. Niitlaanele on omistatud TTÜ hõbedane teenetemärk „FIDELIS STUDIOSUS“.

TTÜ maa-teaduste ja geotehnoloogia eriala kohta loe lähemalt [SIIT](#).

SISUTURUNDUS

See leht on trükitud DELFI internetivärvast
Aadress <http://noortehaal.delfi.ee/archive/article.php?id=74686561>